



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### Corpus Doctrinae Christianae

Melanchthon, Philipp

Lipsiae, 1572

VD16 M 2890

Contra.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-36094**

QVID INTEREST INTER TIMOREM  
seruilem, & timorem filialem?

RESPONDEO. Timor seruilis est pavor & sensus iræ Dei, sine fide, id est, sine fiducia misericordiæ accedente ad Deum, & sine consolatione, erigente corda in doloribus inferorum, vt pavor in Iude, Iuda & similibus, qui fit horribilis fremitus aduersus Deum, & contra Deum, de quo dicitur I. Iohannis 4. Perfecta dilectio foras eiecit timorem.

TIMOR filialis est pavor & sensus iræ Dei, sed cum fide, id est, cum fiducia misericordiæ, accedente ad Deum, qua liberantur corda ex doloribus, & clamant ad Deum, Abba pater, inter ipsos dolores, quos tamen vincit consolatio, sicut Dauid in excellentibus doloribus tamen erigitur, ut cum inquit Psalmi 41. Quem admodum desiderat ceruus ad fontes aquarum, sic desiderat anima mea ad Deum meum. Item: Quare tristis es anima mea, & quare conturbas me? Spera in eam, quoniam adhuc confitebor eum, Salutare, vultus mei, & Deus meus.

TALIS est sanctorum contritio in hac terra. Et huc pertinet dictum, Timor Domini initium sapientiæ. Alias descriptiones timoris seruilis & filialis volens omitto, quas otiosos disputatores fingunt: Timorem filialem esse, qui non timet penam. Sed sciamus, mixtos esse hos ingentes motus in sanctis, Timorem & sensum penæ, & fidem accedentem ad Deum. Quia vult Deus sanctos aliquo modo intelligere iram aduersus peccata, vt Ieremiæ 31. dicitur: Postquam ostendi tibi mihi, percussus femur meum, confusus sum & erubui, conuerte me & conuertar. Item Iesaiæ 28. Facit alienum opus, ut faciat proprium.

CONTRA:

In prima epistola Iohannis cap. 4. dicitur: Timor non est in dilectione, sed perfecta dilectio foras pellit timorem,

Ergo non est in sanctis timor.

RESPONDEO: Vltima interpretatio est dicti Iohannis: Timor non est in dilectione, scilicet, seruilis. Recte sic dicitur. Sed hæc non de otiosis speculationibus intelligantur, sed sciamus, Timorem seruilem nominari fugam & fremitum aduersus Deum, sine fide, vt fugam Cain, Saul, Iudas. Cain inquit: Maius est peccatum meum, quam ut remittatur. Hunc timorem inquit Iohannes eieci, scilicet, quia fide corda eriguntur, vt quanquam sunt in dolore, tamen eluctentur, & simul accedant ad Deum, sicut inquit Paulus: Gratia exuberat supra delictum. Et Psalmi 11. Dixi confitebor aduersum me iniustitiam meam Domino, & tu remittis mihi impietatem peccati mei. ACCEDENTE autem fide, Timor fit filialis, & simul accenditur dilectio, quæ fides affert pacem, qua cor acquiescit in Deo; iuxta dictum: Iustificati fide pacem habemus erga Deum. Et deinde dicitur:

dicitur: Dilectio Dei effusa est in cordibus nostris per spiritum sanctum, &c. Et tamen simul adhuc corda quatuntur dubitationibus, & magnis doloribus. Et semper repetenda est precatio: Credo Domine, sed opem fer imbecillitati meae. Item: Spiritus adiuvat infirmitatem nostram. Item: Interpellat pro nobis gemitibus inenarrabilibus. Interea simul dolor de peccato fit purior, & timor sit ordinatae reuerentia erga Deum. Et nos loquimur de motibus, qui sensu percipiuntur in hac vita, in qua sensus irae Dei etiam in sanctis affertur tribem conseruationem, sed ex qua eluctantur erecti voce Euangelij & fide.

## D E F I D E.

I N conuersione necesse est fieri mentionem, non solum horridi doloris, qui nominatur contritio, sed etiam consolationis, quae Deus inquit: Vius ego, nolo mortem peccatoris, sed ut conuertatur & uiuat. Et manifestum est, Filium Dei missum esse, non ut opprobria Dei ruamus in aeternum exitium, sed ut reconciliati propter spem, & liberari ab ira Dei & aeternis poenis, rursus donemur iustitia uera aeterna, & Deus palam se nobis communicet, & sic omnia in omnibus, sicut inquit Christus: Sic Deus dilexit mundum, ut filium unigenitum daret, ut omnis qui credit in eum, non pereat, sed habeat uitam aeternam. Ideo necesse est, fidem poni alteram partem conuersionis, sicut Paulus loquens de conuersione nominat mortificationem & uiuificationem.

A c necesse est, ut non sit silentium de consolatione & fide. Imo expresse iubent dubitare, an recipiamur in gratiam, & maneamus in hac dubitatione. Contra has perniciosissimas tenebras, ut magis conspicui possit consolatio & doctrina de fide, nobis uisatum est, commemorare fidem partem conuersionis, quae certe complectitur mortificationem & uiuificationem.

S i quis amans rixarum motum, *λογισμας* non pugno. Sed sic loquimur, quia haec distributio eorum, quae communis est de fide. Et certe veteres descriptiones non sunt sufficientes. Poenitentia est plangere praeterita delicta, & plangere non facere. Hic enim non fit consolationis mentio.

Q uo ad rem gratis fide propter mediatorum accipiuntur remissio peccatorum, & iustificatio seu reconciliatio & uiuificatio, quae fit per filium donato Spiritu sancto, & haereditas uitae aeternae, manifesta reuerentia sunt. A. 10. Huic omnes Prophetae testimonium perhibent, remissionem peccatorum accipere per nomen eius omnes, qui credunt in eum. Hic Petrus recitat testimonium diuinae patefactionis, reportatum in uniuersa Ecclesia subinde missis Prophetis, quorum uerba Deus etiam illustria testimonia addidit. Hunc consensum Catholicae Ecclesiae & tanquam perpetuam Synodum, citat Petrus, ut breuiter

summa